

САНА ОЮХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
ХААЫАТА

ХААЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 49 (7590) ● 1994 жыл муус устар 28 күнэ, Чалпыр ● Сынаата—46 солкуобай 15 харчы

Улууска Е. В. Пудов начальниктаах дына-уот уонна коммунальнай хаһайыстыба управлениета тэрилбитэ. Соторутаагыта киин нэһиликтэрдээҕи сулууспаларын салайааччыларын сүбэ мунуһаада Одьулуун бөһүөлэттэр буолан ааста. Онно улуус дьаһалтатын баһылыгы бастаны солбуйааччы А. А. Захаров, экономикага уонна үлкэ солбуйааччы С. Р. Еврафова, улуус үлкэ управлениетын начальнига М. Н. Мохначевский, «Коммунаэнерго», «Агропромэнерго» үлэһиттэрэ кыттыһы ылдылар.

Н. В. Овонешников.—Бары котельнайдарга носуостар биэр маарнаах буолалларын ситиһэ сатыахха. Үксүгэр нусуостар, мотуордар, носуостар, задвижкилар алдынааччылар, очкуотугар биэр маарнаах буолуулар саппааһы булууга, ула-

лихтээхтэр. Нэһиликтэртэ олох-дьаһах сулууспалара өссө даҕаны ситэ тэриллэ илктэр, киинлэри атахтарыгар баэтуун туруорууга дына-уот уонна коммунальнай хаһайыстыба управлениета, олохтоох дьаһалталар көмөлөһүктөрүн наада. Олохпут маныах уустугурбут, үлхарчы носторо ыарабыт көмүгэр куусуутун түмөн, сүбэбитин холбоон үлэстэ-тэхпитинэ эрэ кэлэр кыстыгы этэҕигэ туоруур, нэһиликтэртэ кыаммат арагыт социальнай өртүгүн арагытылаһар ыахтаахпыт. Улуус кииниһээҕи управлениеты кытта нэһиликтэрдээҕи олох-дьаһах сулууспалара, ордук кыһынны ыйдарга, сибээһи тутуһар радиостанциялар, маллара ордук табыгастаах буолуох этэ. Нэһиликтэрдээҕи олох-дьаһах сулууспаларын салайааччылар оттуун сезона бүт-тэр эрэ өрөмүөнү саҕа-лыыр былааннаахтарын, ол гынан баран үлхарчы боп-пуруоһугар кэлэн илктэ-ларин тоһоҕолоон бэлиттэ-тилэр.

Капитальнай тутуу управлениетын специалиһа Н. И. Макаров сорох котельнайдар аастыт сылтан саҕалаан убаас оттуун кирибиттерин, ол гынан баран олохтоох специали-стар таһымнара олус намыһаҕын, онно Саха госу-дарственай университетыгар аналлаах кадрдары үөрт-төрөр наадатын ыйда. Ки-ин итинтэн салгыы быһыл-б котел-калхтээҕин, обо-рудованиелары көрдөһ-лөрүн, иккис иварнал ко-тельнайа, теплотрасса са-гардыллыахтааҕын, эр-эҕүн үлэһиттэр бэдэрэти-тэри кытта дуоһабар ситэ-хоту түһармалэ илиҕин туһунан этэ. Одьулуунтан Е. Е. Карпов бааһынай ха-һайыстыбалара таран, хо-гон туттуутугар дына-аат-таан ойууру наһаа көрдө-лөрүн уонна атын нэһи-ликтэртэ, куоракка ай-махтарыгар ыстадларын сыһаанан ахта иттиһэ-оохтоох дьаһалталар ити боппуруоһу бэрээдэти-лэригэр баҕарда.

Сүбэ мунууах кытты-лаахтара ити курдук тү-мүсүлөөхтүн, сүбэбитин хол-боон үлэһиттэр, хардары-та көмөлөһүлэргэ бйла-рыстылар.

С. АЛЕКСЕЕВ.

Кэлэр кыстыгы көрсө Кииннээн дьаһанар ордук

Сага управление сагалы
үлэлииргэ суолун-иһин көрдүүр

мент кыһан булуллуба-тахтар. Радиаторы биэр на-гону ыларга көсөтиспит-тэр. Ангардас матырыһаа-лы булууларыгар 3 млрд. 300 мол. солк. наада.

Нэһиликтэрдээҕи олох-дьаһах сулууспаларыгар, савмай кырата, иккис МТЗ, биэр прицептээх самосвал автомашина, биэр уу та-һар кайаан даҕаны наада. Отчовуна чокторун таһы-налларыгар, учууталлары, эмп, культура үлэһиттерин нэһиликтэртэ кыаммат ара-гытын оттуу маһынан, аһаар мууһунан хааччы-лар ыахтаналлар. Ол эрэри бааһынай хаһа-йыстыбанан бытарыһы-нан техника олох хаарба-рын, ыһайи хаампат өр-түн биэрэ сатыллар, со-рохтор онтукаларын даҕа-ны харыһыаллар. Нэһи-ликтэр дьаһалталара бө-йөлөрүгэр техниканы ки-ин-нээн туталлара уонна олох-дьаһах сулууспаларын үлэһитин сүрүнүүлэ-ри биллэҕи олох ирдэби-лэн буолар. Итинтэ сис-темалар этикэ суох үлэ-лэһиннэригэр ивадалаах саппаас чаастары булууга «Агроснабы» кытта уопсай тылы булан үлэлиир та-быгастаах. Системалары сайҕатарга «Техкомму-энерго», «Агропромэнер-го» тэрилтэлэрин кытта олох-дьаһах сулууспалара дуоһабар түһарсэ бири-гэ үлэһиттэрэ наада. Ал-дыныа-кэһини тахсар түбэттэтигэр киинлэр са-техниктарын, электротэ-риа көмөлөрүгэр тирээри-гэр курдук дьаһаахтаахтар, онуоха эрдэттэн уопсай тылы булуох тустаахтар.

— Электроборудовани-елары, носуостары хары-стыахха наада,— дият «А-гропромэнерго» начальни-га

рытыыга көмөлөөбө-чүл-лэй. Котельнайдарга са-техническай үлэһиттэ-ри дьарыктанар ыахтаах и-ккис звенолаахпыт, онно хардарыта сөнүһөн ду-оһабар түһаристэххэ бири-гэ үлэһиттэр сеп.

Быһылгы кыстыкка, он-нун өһүүнээх да буол-баттар, саахалланылар та-х-саннар үлэс онно оро-куоттанна. Билигин хон-он турдах ахсын сыана туох-ха барытыгар үрдүү турар. Онно котельнайдары, ки-ин-лэр системаларын улары-тыыттан — таларитинтэн туттуна сатыахха, билигин туох кыахтаахтынан бө-рөнө-таранан олоһорго дьулуһуохтаахпыт. Олох-дьаһах сулууспалара та-риидибииттеринэн сорох нэ-һиликтэртэ олохтоох ос-куолалар, балыһаалар са-лайааччылар котельнай-дарын киинлэргэ көлбөрү-түнэн баран, сөнүтөөх тем-пература тутуһулуутун эр-э ирдэһтээхтэрин кур-дук тыллаһаллар. Били-гин носуос сынаата 1,5 мол. солк., задвижка 500 тыһ. солк. Өссө ыарыа турдара, Электродвигате-лэр үксүн электроэнергия бастааһына суоһуттан уонна барытыттан ума-һаллар. Онно, кыаллар буоллаһына, аварийнай двигателлэри булуун са-тыырбыт ордук.

Улууска баар ыара да, улахан да котельнайдар паспортизацияны барыа-хтаахтара кыалла илик. Онно нэрэн саппаас чаас-ка сайаанналар оноруд-луохтаахтар этэ. Чоххо, уматыкка үчүгэйдик аа-һыллыбыт — суоттаным-лы-быт, былааннамыт са-йааһылар эмтэ түһарил-



Биэр идэҕэ өр сылларга үлэһит-хамсаан нэһи-рин-номворун билсипит дын баар буолууччулар. Холобур, Чыапараба тутуу биригээдэтитэр Андрей Андреевич Мохначевский совхоз эрдэттэн маннаары тутуу биригээдэтин сол-буллубат салайааччытынан үлэлиир буоллаһына, Алексей Никитич Попов эмиз тутуу, конуу үлэһит-тэр киини кытта эн-ми дэһэн биригэ үлэһит кал-лилар. Өндөрөйдөөх Өлөксөй нэһиликтэригэр тул-пут тутууларга элбөх, манн сэргэ табаарыстарыгар, аймахтарыгар маастардаан, илээн-саҕалаан туту-пут дыһалара-уоттара турдахтара. Билигин киинлэр, төһө да сааһыра бардаллар, сүтэлэри-арбиһаары кыһыммытынан сыдыаллар, «Чыапара» табаары-стыба төһүү үлэһиттэринэн буолаллар. Эдэр, сана, тутуааччыларга сүбэ-ама, аҕа табаарыс бйһытынан бу идэҕэ сысталларыгар көмөлөһүлэр.

Снимокка: табаарыстыба тутуутун биригээдэтитэр өр сылларга табаарылаахтын үлэһиттэр тутуааччы-лар (ханастан) А. А. Мохначевский уонна болуотун-ныук А. Н. Попов пилотехха тутуу маһын бэлэм-ниһилэр.

Т. Кардашевский фотота.

Кырдыабастар эдэрдии эрчимнээхтэр

Соловьев нэһиликтэртэ 90-ковай балыһаада көчөгү-ча сэрин уонна үлэ вете-раннара олоһоллор. Киин-лэртэн билигин 30 быры-һааннара үлэттэн иликтэ-рин араарбаттар. Бары даҕаны сүт-кураан дыл-ларыгар үлэ куустээҕин көрсүбүт, олох ыларханын билсиптэ дьон. Аны чааһынай хаһайыстыбада кырдыа-бастар оҕолоругар, сиз-нэригэр ойбод барда бу-оулалларын эмтэ саныахха, Билигин нэһиликтэ сэрин уотун-төлөнү, кэдэнин билсиптэ иккис кырдыа-ба хаалла. Киинлэр бойбодой суолларын, мөрсүөннэрин эдэр көлүөнэ хаартыска-тан эрэ ирэн билэ-эйдүө буолуе.

Билигин хас нэһиликтэ ахсын Кыһымы 50 сыл-тан көрсө араас дьаһаллар ы-тылаллар. Мырыһада эмтэ сэрин, үлэ ветеранна-рын ааттарын үйэтитэр музей тутууларга былаанна-нар. Итиннэхэ матырыһаал-уонна үлэ наада. Оттон кырдыабастар бйһалэрин иликтэринэн туталларын ордороллор. Олохтоох са-лаага өйүүрүн биллэрбитэ. Нэһиликтэ 30—60 сыллаах юбилейдарын тэрийиһэ кырдыабастар балаҕа бил-лэр көмөнү оҕорбуттара.

Сэрингэ улуус биэр ты-рыккы нэһиликтэртэн 95 киһи барыта, киинлэртэн 43-тара сэрин тоһоҕу-тар хаалбыта, 52 киһи сэрин туттардылар, үлэни-хамна-һы арааһыда да кыһар өртүлэрэ үстүү күн ко-тельнай оҕоһуутугар үлэ-лэтиилэр. Сэттэ уон са-һыттан тахсыбыт Ефрем Кононович Семенов 16 көлө сыарбаттан, 80 ыа-раабына, 10 устуука буу-лаһына, сүүрлэри оҕордо, 20-чэ дубаны лэктэ. Нэһи-ликтэ киһи барыта ити тэриллэри сатаан оҕорор буолбат, онно Ефрем Ко-нонович көмөтэ улахан. Оттон Егор Петрович Фе-доров иккис сылтан участ-

Алексей МАКАРОВ.

солж. сууны ашылыстар 988 жөл. солж., уматын-обуных матарынавлары-тар 298 жөл. солж., элен-троннергийн туланына 87 жөл. солж., отууна 29,9 жөл. солж., саллас чадса 37,6 жөл. солж. уовна атын арвас орос-хуоттарга 458 жөл. солж. нтэннэ авылдыбст хам-настан төлөбүрдэргэ 391,7 жөл. солж.

[illegible]

Алспыт субхотара
пioneerий общество
смылар юмк санга о
бэрабываан хас да
тутууга-ваас субу
гана ганаастымыр одо
рун ООЗ станогун
Бийиги-бу санга сь
общество прораба П
кадровотубе

— Бытархай блок
фнзын үлэлтлэрэ
сайны ыядарга бу ст-
ногу бэйэлэрэ тагнн ту-
руурдухир. Агрегаты
халдах үлэлтлэрэ Дик-
кууснайтан «Луктс»

гражданпроект» холбоо-
бусутган бу. дымалваа
специалист Федор Ива-
нович Нвуунах үхэлнэх-
тээх дьонун идэцмэлтэн
ордух нэмжэ үүрштэн
барда. Бу станок би-
лнэхэ, тиа сырн олох-
тоохторугар, барм кер-
дөбүллэртнэн сүлдээн
сеп үбэйэр. Ол нур-
дук, нунн дүлмнээл та-
нварбыг бородууксува-
тынак байв унаайбаты-
гар дүмнэ, баянныгы

бородууксуйаны «Арыны
лаха» табарыстыба батыр-
дылар. Ханаыстыбыларга
бияр үлэни оротунан 1—
2,5 мол. соли, бородуук-
суйаны ортордо. Атыллам-
мыт бородууксуйа орос-
куота 1 кг акка 422.—
1686 соли. тэнгесте. Ор-
дук чэпчэки эт Мырылава
свакий ырахан Хадаарга
оңолулунча. Софотуока-
ланар үүт 1 кг 220—378
солк., сылгы эте 1 кг 203
—807 солк. буолла. Ми-
ныаха сылгы этин ор-
тууга бородууксуйа бэйэ-
турар сыаната Мырылава
качылдах. Азыпыт сылга бу-
табарыстыбы биридди үлэ-
битисэр оротунан нйга
Н4-түү тыл. солк. хамнаан
толорте Оттон эте Хага-
дыга. Болтохоро—туһаан-

«Чурапчыагроосуфа» эл-
бытархай блогу окурор
ми. —тутууга туттушпир,
уон каруугуни баяннам
ллыг да хаалам кэбейер
индирвовочнай сыах—сү-
орубалаан үлээттидэр.
х тубууна эппиригэр
стр Петровну Миссаястан

Тутарга судургу

— даям жөрлөнчлэхэ. сэтг,
— дияр Петр Петрович.
-- Станом нүхтэ 78 ус-
туума 6,5 метр урун-
нах 16—22 см диа-
метрдах бэс бэрэвнэ-
ни эрини уурбутукан
дөрөр гыса болонинир
кыамталгах. Салсы
мөнчлөннхэтган, тэ-
рлэтэлэртан савдас мөн
бэрэвнэ соботуонквала-
быт маслэтайлх үлэ-
лэххонт, ...

кварталах: 50—41 75%

Хавчлыстыбанный нэрдэ-
рүүлэрбит тал нэры туһуу-
лэра - бэлэттэннэ. Республи-
каны үрдүгүн бигэр ынах-
тан, 1928-тыы ит үүт ына-
хара, ол былырынын 1400
кг. сууһага. Туттарыллар
сүөлү орто ынааһыны 318
— 270 кг. итэ төмөккө.
Сүөлү уопсай ахсааны 17
тыһ. төбөнөн аччатылынык
сыгы 12 бырылыһана
Улуусна ессе мөлтөх, ынах
ахсыттан 1183-үүү ит үүт
наанна, ол аата 132 ит ач-
чатылынык. Туттарылт сү-
лүбүт орто ынааһыны 288
кг. Бу «Холотор» бааны-
най хаһаайлыстыбатыгар
257 кг. «Мутудай» сыгы
лөбүдүтүр 261 кг. тэжэ-
һэн, ордух наһаах бөлө-
кө.

[illegible]

**түргэн,
буолсу**

бага суух, Онон санг
салга үлэни сүбүдээр
туруррууга үлэнттэр
хүүсэ ытсар, савва-
лаахтар. Бу мнхн сых
уонна билэгин' сөргү-
түллэ сылдыр ир-
лүүлчэ сыба күүр-
хээрк үлэсэн бардак-
тарина, өмчөөрмэй
общество нөһилэниве-
ба, улуусна тутуусу
ыттарга быһавар
суолталаах буцсу: Нир-
лимчэ олоһуутук нэ-

Көстөрүн курдук, сүө-
хүтөн. Борейуунсууайы
Ылчым твачыстыбаннай төр-
дөрүттөрө улууска рес-
публика орто тавымыттан
намыһахтар. Маны аһар-
дас турнаы охсуурун бы-
лаарар тутат. Табыары-
ымбаларга үчө дьымын-
лимыта, төрдөбүтө, хон-
туруоса оһом кантаан
төһөр, сыбыртан сэдэрэ
түбөрүһүн, аһаар дьымы
түбөрүһүн.

«Никто не буйнобабах, ты
сиратор 'реформа' дьвал-
тыван ботыллин яала.
Онтук да буолан, «Сеза
фермер» ассоциация
государственная структура
ниирда уонна бу сыһах,
Хайдах да тэрэбин уонна
контроль баар буолука»

ՀԱՅԴՐ. ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱԿԱՆ
ԴՈՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕՐԴԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՄԱՆ ՇՐՋԱԼԱԿԱՆ ԳԵ-
ՄԱՆԱԿԱՆՔԱՆԵՐ:

Бу смектар үдэлэрин
нэмлэхтээх - сардалмах-
таах бичигтэднээр Гүн-
рил Дмитрийевич Дьач-
ковскай бу күннэртэ
Сэхэ шрын хорутта-
рын Ассамблеятыгар
Улуустан делегатынан
талыллан Дьонуускай-
даабыт буолан, норуу-
батны эрэзэр, болон
сыда кулуу тутар бү-
тэллэх күннэригээх са-
жалан 10000 устуука
блугу бэлэппээн илбис-
тэ. Маны таңастыыр
станок төһөөрбүт маа-
рыһаалларың, кирриич-
иэ оҕуруор сыалла ре-
конструкция быһаа
ордолорун көрөк, саа-
тариллалыт анжымаар-
най. обществода тутав-
чылар таллаллаах хар-
дымалары оҕурууһулар
дны саяаатыр.

II. СЫРОВАТКАЯ.

тээв, од рүүвч үслүүбу-
нагыг сеп түбээнвэрл-
дэгтөв. Өмчтүүлг өрө
бу булгуурдхд нэмн ух-
хэн охсууга суох ала-
ппахилу.

[illegible]

Язы 3000 кг үтү бээр
Зоруода сүбүлүрдүзүп
Сээт, Отод ол-аагы ха-
лааыстыбылар бзы кө-
рүлсөзү үтү, зге, тэүө-
зү бээрэт сүбүлэрк кө-
нө-карайа туруралазэ
жак-жылы.

[illegible]

В. ЧИЧИННАРОВ,
зам. председателя
управления по финан-

**Тутарга түргэн,
сүдүргү буюлсу**

уонна даачи диалекция олус кылгас нам иһинэр таҥам кэрһилээххэ, сон, — диир Петр Петрович. — Станом нүккэ 78 устуума 6,5 метр уһуннаах 16—22 см диаметрдаах бэс бэрэбинэни эркин уурбутукан барар ҕыс баһыминэр кыамталар. Салгыы нойһуяныһаттан, таҥаллартан савҕас мөтөн бөбүбү соҕотуонкалар бэл маскытаах үлэлээхтэр.

ойдоголорун табынч оро-
лго : «Визан суруллубу-
омогкомор баалар. Ол
сурдун, С. Васильев «Эр-
чимзи Барзек», «Уатай
Хардаачты», «Күн Эр-
ли», «Ажы Дуурабастай»
(1971—1984 сс.), Була-
тыр ата» (1980 с.) дизе-
кэрэ, «Дулурууар Нур-
гун Бостур» — едого-
ваар юнга (1983 с.),
«Дулурууар Нургуу
Бостур» — Бугун Ожол-
лов драмата, «Саха фол-
клора» домурунуун, о.

2. Олоххохууттар. то-
куруулар тоолоруулар-
тар пластинкалар: Г. Ко-
лесов тоолоруулар «Ды-
руулар Ныурун Ноотур»,
А. Федоров адымылар
«Жаан Эрнэ» Бух-
тылар (олохтор бүтүн-
нүүлөр), «Амрадылар»
образтарга олоххохууттар,
артистар тоолоруулар-
тар пластинкалар.

3. Нийгдмэл олон-
хоньттар тусарьяан хо-
муурнуултар, талхат-
тарга, сүүмэрлэлтэр
мэдүүлэлтэр тусаллар ба

[illegible]

4. Обонку олонтхо сабы-
шалынаа катарга эссе
мнр жоннуу улусна, рес-
убликара ыдыктыр
болыклар керүүлөр, дзе-
рдер, быыстаткылар,
лонхонуттарса аналдык
рас дыбалыр жонто-
омлор, Үүнөр калыуаба-
тыа охторго жонныа са-
быштырарак, калыуааа-
кы ннэхке нннн.

Тема: Конституция

гар кзрэ баба, вярэ свая-ны утар куўнун, сака киліз олоклоху татыгырын А. Е. Нухановскай бу нурдум сурдубуттвек:

«Вгляните на этускую семью, слушающую в дол-гую зимнюю ночь сваяч-ника. Все — стар и млад — скучились вокруг него, словно голодные дети вок-руг матери. Тут и дрях-лый дед, которому покой на парках дорожке восте... Тут и отец семейства... который после дневных работ сильно устал и же-лал бы предаться обыкно-му отдыху. Здесь же си-дит со седим шитемж, за-битый драгизмик и зарабо-тавший много денег человек.

Тут сидят даже малолетки, прекратившие свои обычные шалости и ватрказы, а также подростки, которых сильно турботит инфантилизм. Я «фантастичность» скрываю... Слушаю! Мне с ответственностью дышится, сильно уверенась в «боясь не прорваться ни одного словца... и уносся в полет...»

Норуот өссө биис уус-
тарынан 'олордобунай үөс
кэбэт' олонхо утун ийел-
тэ, кэрэ ийрүтэ, ыччаты
дигэр суолтата (ледогости-
та) өссө ордук чуолкай-
дык арыллан, кэрүхсүнэрэ
күүйүрэн илэри яады.
Олонхо сакх норуотун ис-
ториятын, философиятын,
игэваллин, культуураатын,
айыыларытын үөрэтэри, бел-
дэтэри кэмтэ талар.

Өбүгдөлөрбүт өвө адьас
кырааттык. Иттиликтерээр
дир, биллеллэр, ол ички
олонго оодо бастаны хар-
дымыттан ыла муударай
кырдараастар сүбөлөгс
тыл, тыры, кестер, ытына-
ра, толорор. Буадыны
буолуохтоох оодо дьон
онно септөөх калыктыда-
да иттиликтер хорууулар;
тобуллар, өйдөөх, быһыт,
күүстөөх, өр, сатааһах,
уулуурдаах, берен, кытаа-
чы, бууһа, хоһуу, тла-
һах... «Быһатын өттөөх»
ныуруун киһи буоларын
туһунар бары сатааһыла-
рын уурайыла өлөөхтөө
кестер. Онуоха өйүүнү,

удадланы, нэгжлэрн, зайны-
ларил, уустары, алгысхот-
тары, күүстээхтэрх, бэ-
хындары,.. барыларын
тардаллар. Бу оло нигл-
лнктигэр жаруот коллэк-
тивнай күүнэ түмүдлэрин
мөрдөрөр. Олоххо шитэр-
уөртөтөр өөртүнэн энцнкло-
педияга тэмнээх. Кинэхэ
ийн бойдуула, өбүтэлэрээ,
дөөкөтө таппал, айылгада,
ичин баабыгар, кылым-
гар-сүүлүтөр, калчүөр ю-
мөдө тиккэ, туттар сапс,
коруот үгэстөрүтөр, уару-
йхатэрнлэр сүтүрүкүү
тыкна толору. Геройдв-
рын образтарык шитэр ка-
нысхалара эгэлге ккэн-
чизэ, кырдык, уопсай
нигтарээ туһулар туруу-
кытын, кырдынааһын, дөх-
тары, олоху, ытыктаабын,
кыыс бэйэтэи харахта-
мышта, ар ийин таппал ту-
һулар, жаруот, бойду, аа-
лээх плох. ийиэ охсубу-
та.. Олох кыһынн өмөргө-
мөһүгө иткыкта сүөдү-
та сүдү.

нөрүгэ, тагна-хуваа, тутгар тэртэ, сакрыт-айана, охсууута, дьэгауота 'уустам-ураймаа' : хонуллар, Падтика өртүнэн сахэ фольдорнаа лавертуратыгар туттулар ны-малар бары тусуусуттү-хулгаларэ—олонго. Ины-гынан ово урс-уран тыла-еһе, хонуйуута, өһө, дьо-үтэ сәйдалларыгар ур-ты оһөүлөһө.

Түмтүгтөөн утгалы;
оюмго оюму жердөрөт-
нөк, уус-уран тал эмит-
эсэлта, оёуулааһымын,
дүүһүүүтүн аылааларын
туттарынаа, сырдык
идейтигем, образтар сэр-
доринөн-жайгытарынан ки-
һиан яһиндия яһтарэ,
блаларэрго, савыларарга
ладарогһическай энцило-
пидияга таа дыйлэр.

Эленинги гүрүктөөк те-
рөбүт, кызыачи, учуутал
ол кызыан туһанаргыгар
каачтылааһыта да тинтөй
эһитэ.

1. П. Ойуунуснай, Күн-
гүйн Уурастырал, П. Яд-
рихлэснэ, И. Тимофеев
—Төрийн 90-д а. сүбү

